

Aan: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen

Groningen, 17 april 2013

Betreft: schriftelijke vragen ex. art. 42 RvO inzake werkwijze Hefpunt bij beoordelen aanvragen kwijtschelding lokale heffingen

Geacht college,

De Hulpdienst van de SP heeft de afgelopen tijd klachten ontvangen over de werkwijze van Hefpunt bij het behandelen van aanvragen om kwijtschelding van lokale heffingen. Het betreft dan met name de omgang met privacy gevoelige gegevens. De gemeente Groningen heeft de kwijtscheldingstoets uitbesteedt aan Hefpunt. Belastingplichtigen woonachtig in de stad Groningen kunnen met één formulier voor zowel de gemeentelijke als de waterschapsbelastingen kwijtschelding aanvragen. Voor de beoordeling van het recht op kwijtschelding dient de aanvrager gegevens met betrekking tot leeftijd, inkomen, huur, zorgverzekering en banktegoeden te overleggen.

Wat is er aan de hand?

Uit signalen op het spreekuur van de SP blijkt dat Hefpunt niet accepteert dat aanvragers van kwijtschelding hun uitgaven op bankafschriften onleesbaar maken, om die reden verstrekt Hefpunt geen kwijtschelding. Uit navraag bij Hefpunt blijkt dat Hefpunt van mening is dat aanvragers ‘met de billen bloot moeten’ als zij kwijtschelding willen. Hefpunt heeft naar eigen zeggen deze gegevens nodig om te weten of iemand een auto heeft. Daarvoor zouden de uitgaven van belang zijn, om aan te kunnen tonen dat er benzine wordt getankt. Wat de SP-fractie betreft een onzinnige redenering, want het bezit van een auto kan door Hefpunt bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer nagevraagd worden.

Na acties van de SP tegen het 'girogluren' van sociale diensten, is in het verleden door de landelijke overheid bepaald dat uitgaven op te overleggen bankafschriften weggelakt mogen worden om op die manier de privacy te waarborgen, omdat de uitgavenposten persoonlijke zaken kunnen onthullen die niet relevant zijn voor de vaststelling van het recht op bijvoorbeeld een bijstandsuitkering.

Met de inwerkingtreding van de Wet Werk en Bijstand is het landelijke privacykader vervallen. Om die reden heeft het College Bescherming Persoonsgegevens de “Tien Gouden Regels voor verwerking van persoonsgegevens door de sociale dienst”¹ gemaakt. Het CPB is van mening dat de uitgavenposten op bankschriften in beginsel onleesbaar mogen worden gemaakt. Pas wanneer er een redelijk vermoeden is dat een aanvrager zaken verzwijgt, kan zij de aanvrager verplichten tot het verschaffen van inzage in de uitgavenposten. De aanvrager dient deze dan te verschaffen. Het onleesbaar maken van de uitgavenposten op zich wordt niet gezien als grond voor een redelijk vermoeden van fraude. De sociale dienst van de gemeente

1

Groningen hanteert als uitgangspunt dat de aanvrager het recht heeft om uitgaven weg te lakken. De situaties waarin de noodzaak tot het inzien van de uitgaven wel bestaat, dienen door SoZaWe vooraf gemotiveerd te worden.

In de ogen van de SP-fractie dient ook Hefpunt zich aan de tien gouden regels voor verwerking van persoonsgegevens te houden. Concreet betekent dit, dat Hefpunt alleen naar volledige inzage van bankafschriften mag vragen indien er een redelijk vermoeden is dat de aanvrager zaken verzwijgt. Hefpunt handelt nu zo dat het lijkt of ze bij iedere aanvrager dat redelijke vermoeden heeft.

Naar aanleiding van bovenstaande heeft de SP-fractie de volgende vragen aan u:

1. Bent u het met ons eens dat ook Hefpunt de tien gouden regels van het CBP dient te volgen en daarmee te accepteren dat mensen hun uitgaven weglakken? Zo ja, bent u voornemens om die mening aan het bestuur van Hefpunt over te brengen? Zo nee, waarom niet?
2. Bent u het met ons eens dat het nu lijkt alsof Hefpunt bij elke aanvrager van kwijtschelding een redelijk vermoeden heeft dat de aanvrager iets verzwijgt en daarmee suggereert dat iedere aanvrager een potentiële fraudeur is? Zo ja, wat gaat u doen om dit beeld over de werkwijze van Hefpunt te corrigeren? Zo nee, waarom niet?
3. Hefpunt verdedigt haar werkwijze met een beroep op de Waterschapswet, de Invorderingswet en daarbij behorende uitvoeringsregeling. Bent u bereid om indien Hefpunt niet bereid is zich aan de toen gouden regels van het CBP te houden, bij de staatssecretaris van Financiën aan te dringen op het respecteren van de privacy bij het in eerste instantie beoordelen van kwijtscheldingsaanvragen en daartoe de uitvoeringsregeling Invorderingswet aan te passen dan wel andere maatregelen te nemen? Zo nee, waarom niet?

Hoogachtend,

Cristine van Dijk
SP-fractie